

Videoučebnice základů jízdy na vodních lyžích a wakeboardu

Bakalářská práce

Studijní program:

B7401 Tělesná výchova a sport

Studijní obor:

Rekreologie

Autor práce:

Veronika Šantrůčková

Thesis Supervisors:

Mgr. Jan Charousek, Ph.D.

Katedra tělesné výchovy

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Veronika Šantrůčková**
Osobní číslo: **P16000041**
Studijní program: **B7401 Tělesná výchova a sport**
Studijní obor: **Rekreologie**
Název tématu: **Videoučebnice základů jízdy na vodních lyžích a wakeboardu**
Zadávající katedra: **Katedra tělesné výchovy**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Hlavním cílem zamýšlené bakalářské práce je vytvoření videoučebnice základů jízdy na vodních lyžích a wakeboardu.

Dílčí cíle: zpracování historie vodního lyžování a wakeboardingu, zpracování základních informací o wakeboardových organizacích a soutěžích, popis základního vybavení pro vodní lyžování a wakeboarding, zásady bezpečnosti při jízdě na vodních lyžích a wakeboardu, tvorba videoučebnice základů jízdy na vodních lyžích a wakeboardu.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

FAVRET, Ben. Water skiing and wakeboarding. Rev. ed. Champaign, III.: Human Kinetics, c2010. ISBN 978-0736086349. JANSÁ, Petr. Pedagogika sportu. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2026-8. PECINOVSKÝ, Josef. Pinnacle Studio 18. Praha: Grada, 2015. Snadno a rychle (Grada). ISBN 978-80-247-5529-8.

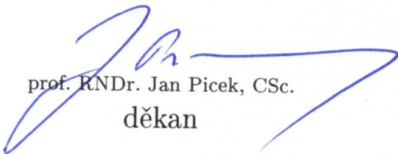
Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Jan Charousek

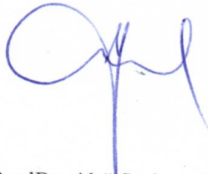
Katedra tělesné výchovy

Datum zadání bakalářské práce: **10. prosince 2018**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2019**

prof. RNDr. Jan Pícek, CSc.
děkan

doc. PaedDr. Aleš Suchomel, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 10. prosince 2018

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že texty tištěné verze práce a elektronické verze práce vložené do IS/STAG se shodují.

21. července 2019

Veronika Šantrůčková

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucímu práce Mgr. Janu Charouskovi, Ph.D. za trpělivost a podporu při tvorbě mé bakalářské práce.

Velké poděkování také patří mojí rodině, která mě v průběhu celého studia plně podporovala.

Obrovský poděkování patří vlekářům, kteří byli v průběhu natáčení velmi ochotní a díky kterým mohla tato práce vzniknout. Speciální dík patří Tomášovi Věchetovi a dále vlekářům z Hradce Králové a celému tamějšímu areálu za to, že mně umožnili jednotlivá videa natočit.

Poděkovat bych chtěla také bývalým vlekářům ze Stráže pod Ralskem, kteří mě před pěti lety naučili jezdit. Jmenovitě Eduard Hanes, Aneta Hanesová, Marek Holubčák, Jan Krejbich, Ondřej Mlčoch a Michal Pokorný.

V poslední řadě bych chtěla poděkovat spolužákům a kamarádům, kteří mě v průběhu celého studia a při psaní bakalářské práce podporovali a bez jejichž pomoci bych se nikdy nedostala tak daleko. Jmenovitě se jedná především o Petru Králíkovou, Karolínu Indráčkovou a Kláru Hanzelínovou.

Anotace

Cílem bakalářské práce je vytvořit videoučebnici wakeboardingu a vodního lyžování pro začátečníky. V teoretické části budou popsány základní údaje o wakeboardingu a vodním lyžováním. Nejprve dojde k vysvětlení základních pojmů, následně bude zpracována historie tohoto poměrně mladého sportu a to jak v zahraničí, tak na území České republiky. Dále budou vyjmenovány wakeboardingové soutěže a organizace, které tento sport zastupují. Součástí teoretické části bude popsání vybavení, které je při provozování wakeboardingu a vodního lyžování zapotřebí. V neposlední řadě dojde k vyjmenování bezpečnostních pravidel, která jsou s wakeboardem a vodním lyžováním spjata. V praktické části budou popsány základní informace ohledně zpracování videa a vyjmenována jednotlivá multimediální zařízení, která budou při natáčení využita. Hlavním výstupem praktické části bude natočená videa týkající se základů jízdy na wakeboardu a vodních lyžích zpracovat do finální podoby videoučebnice. Ta bude následně umístěna na YouTube kanále Katedry tělesné výchovy a sportu FP TUL.

Klíčová slova

cable wakeboarding, vodní lyžování, vodní sporty, videoučebnice

Abstract

The main output of the bachelor's thesis will be a wakeboarding and water-skiing video exercises for beginners. The theoretical part will provide basic information on wakeboarding and water skiing. First, the key terms shall be explained, outlining the history of this relatively young sport both abroad and in the Czech Republic. The theoretical part will also feature a list of wakeboarding events and organizations representing the sport, including a description of the equipment needed to do wakeboarding and water skiing. Last but not least, the safety measures implemented when doing these sports will be addressed. The research part of the thesis will describe the key information about processing the video, listing the specific multimedia equipment used in making the video. The main output of the practical part will be filmed videos on the basics of riding a wakeboard and water skis into the resulting video exercises. It will then be placed on YouTube channel Faculty of Physical Education and Sport FP TUL.

Key words

cable wakeboarding, water skiing, water sports, video exercises

Obsah

Úvod.....	10
1 Vymezení pojmů	11
1.1 Wakeboarding.....	11
1.2 Vodní lyžování.....	11
2 Možnosti pohonu	14
2.1 Člun.....	14
2.2 Winch.....	14
2.3 Vlek.....	14
3 Historie	17
3.1 Vodní lyžování.....	17
3.2 Vodní vlek	17
3.3 Wakeboarding.....	18
3.4 Počátky vodního lyžování v Československu	19
4 Vybavení.....	21
4.1 Wakeboard.....	21
4.2 Vázání	22
4.3 Vesta	24
4.4 Helma.....	25
4.5 Neopren.....	25
4.6 Rukavice	26
5 Bezpečnost.....	28
6 České vleky	30
7 Triky	32
8 Soutěže	33
8.1 Kategorie.....	33
8.2 Dělení soutěží	33
8.3 Přehled významných závodů pro české jezdce.....	34
9 Organizace a svazy	36
9.1 Mezinárodní svazy.....	36
9.2 Český svaz vodního lyžování	36
10 Základní informace o tvorbě a úpravě videa	37

10.1	Pořízení videomateriálu	37
10.2	Model.....	37
10.3	Využitá multimediální zařízení.....	37
10.4	Využitý software.....	38
10.5	Hudba a komentář jednotlivých videí.....	39
10.6	Zveřejnění videí	39
11	Videoučebnice	40
11.1	Lekce 1: Vodní lyžování malý vlek.....	40
11.2	Lekce 2: Vodní lyžování velký vlek.....	41
11.3	Lekce 3: Wakeboarding základy a jízda na malém vleku	43
11.4	Lekce 4: Wakeboarding velký vlek starty	45
11.5	Lekce 5: Wakeboarding velký vlek zatáčky.....	47
11.6	Lekce 6: Wakeboarding základní triky.....	48
	Závěr	50
	Seznam použitých zdrojů.....	51
	Přílohy.....	54

Seznam obrázků

Obrázek 1: Wakeboard	11
Obrázek 2: Monolyže.....	12
Obrázek 3: Velký vlek	15
Obrázek 4: Malý vlek	16
Obrázek 5: Aquaplan	17
Obrázek 6: Wakeboard skluznice	21
Obrázek 7: Uzavřené vázání.....	22
Obrázek 8: Uzavřené vázání s vyndatelnou vložkou	23
Obrázek 9: Otevřené vázání.....	23
Obrázek 10: Kitové vázání	24
Obrázek 11: Vesta.....	24
Obrázek 12: Helma	25
Obrázek 13: Neopren.....	26
Obrázek 14: Vegas Pro 15.0	38
Obrázek 15: Základní postavení na lyžích.....	40
Obrázek 16: Start na lyžích na malém vleku	41
Obrázek 17: Startovní pozice na lyžích na velkém vleku.....	41
Obrázek 18: Start z mola na mololyži.....	42
Obrázek 19: Základní postavení na wakeboardu	44
Obrázek 20: Start na wakeboardu na malém vleku.....	44
Obrázek 21: Start skluzem na wakeboardu.....	45
Obrázek 22: Start naskočením na velkém vleku	46
Obrázek 23: Start ze sedu z mola.....	46
Obrázek 24: Start ze sedu z mola s prknem ve vodě	47

Úvod

Wakeboarding a vodní lyžování na vodním vleku jsou poměrně mladé sporty. Počátky vodních vleků datujeme až do počátku 70. let minulého století. Jedná se o vodní sporty, které spočívají v jízdě na wakeboardu, případně na lyžích po vodní hladině. Jezdec se drží dřevěného madla tzv hrazdy. Ta je pomocí přibližně dvaceti metrového provazu napojena na vodní vlek. Pohonem je elektrický motor.

Toto téma jsem zvolila, jelikož v předchozích třech letech jsem pracovala na vodním vleku na pozici vlekářky a zároveň instruktorky. Měla jsem tak možnost vidět velké množství začátečníků a poznat díky tomu s čím mají největší problém a v čem nejčastěji chybují. Jelikož dosud nebyly v České republice vydané žádné učebnice, které by se tomuto sportu věnovaly, rozhodla jsem se vytvořit videoučebnici. Pro audio podobu učebnice jsem se rozhodla, protože si myslím, že se jedná o nejefektivnější způsob, jak jednotlivé prvky vysvětlit.

Vlekové vodní lyžování se netěší takové popularitě a na našem území není příliš rozšířené. Pro většinu lidí je však v začátcích jednodušší a proto se tato bakalářská práce věnuje také jemu. Wakeboarding oproti tomu stále stoupá na oblíbenosti. Velkou překážkou v jeho rozvoji je především malá propagace a skutečnost, že většina lidí tento sport nezná. Čemuž by mohla pomoci i tato bakalářská práce.

V teoretické části dojde ke zpracování základních informací o wakeboardingu a vodním lyžování. Od popisu jednotlivých sportů a rozebrání historie. Dále dojde k popsání základního vybavení a vyjmenování základních bezpečnostních pravidel, které by lidé při provozování wakeboardingu, případně vodní lyžování měli dodržovat. V následující kapitole budou zmíněné největší české areály, kde se dá tento sport provozovat. A bude vysvětlena struktura soutěží.

V praktické části bude vyjmenováno vybavení, které bylo při natáčení využito a zmíněn program ve kterém došlo k samotnému zpracování videí. Jednotlivá videa budou popsána v závěrečné kapitole.

1 Vymezení pojmů

1.1 Wakeboarding

Wakeboarding je vodní sport, který spočívá v tažení jezdce pomocí tažného lana po vodní hladině. Slovo wakeboarding se skládá ze dvou částí wake (brázda), kterou za sebou nechává člun a bord (prkno). Pro odlišení wakeboardingu na vodním vleku se využívá navíc předpona „cable“, která v překladu znamená vlek.

Při wakeboardingu jezdec stojí v bočním postavení a na nohou má připevněné prkno. Na rozdíl od snowboardingu se zde nerozlišuje úhel přední a zadní nohy. Jízda na obě nohy patří k základním dovednostem jezdce. Jezdec se může hrazdy držet oběma rukama nebo pouze tou přední. V případě obouručního držení je jeho trup mírně vytočený do směru jízdy.

Triky které provádí rozdělujeme do dvou skupin, triky na překážkách a triky na vodě. Triky na překážkách jsou podobné trikům prováděným na snowboardu, jedná se například o rotace, salta a slidy. Na vodě se pak provádí základní triky jako jsou klouzané otočky, další kategorií jsou skoky z vody. Zde jezdec využívá tah lana k tomu, aby vyletěl do vzduchu a pak provádí nejrůznější rotace a další prvky.

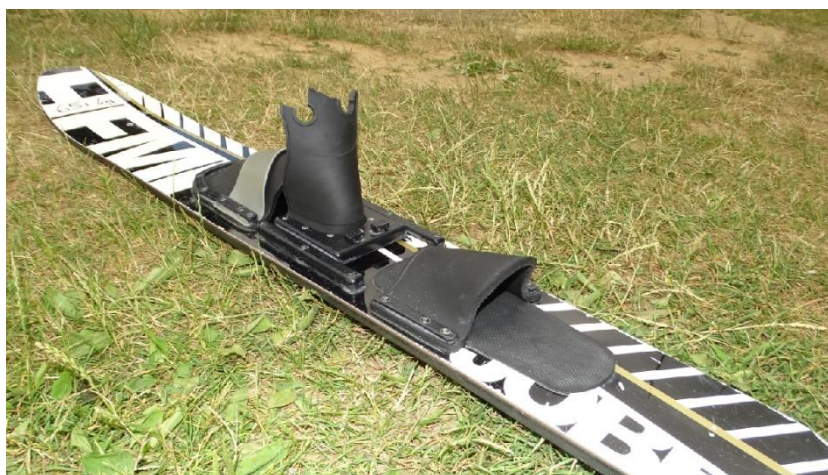
Obrázek 1: Wakeboard
(zdroj vlastní)

Jednou z alternativ wakeboardingu je wakeskating. Ten se od wakeboardingu liší tím, že jezdec nemá nohy připevněné k prknu. Provádí podobné triky jako na skateboardu s kolečky, prkno pod sebou protáčí nejrůznějšími směry. Pokročilý jezdcí zvládají i jízdu na překážkách.

1.2 Vodní lyžování

Jedná se o vodní sport, jezdec zde stojí v čelním postavení. Na nohou má zpravidla dvě lyže (některé disciplíny vodního lyžování se provádí pouze na jedné lyži) a stejně jako při wakeboardingu se drží hrazdy.

Na vlecích se vodní lyžování dnes provozuje prakticky jen rekreačně. Jeho začátky jsou pro většinu lidí však jednodušší. Proto pokud má zákazník více času je vhodnější, pokud začne na lyžích. A teprve poté co se mu podaří vlek objet, přejít na prkno. Lyže, které jsou k dispozici ve většině areálech mají zesponu upevněné flosničky, což znemožňuje jejich využití na překážkách. Jediná možnost jak si tedy jízdu zpestřit je jet pouze na jedné lyži tzv monolyži. Druhou nohu si jezdec buď nechá volně položenou ve vodě a udržuje pomocí ní rovnováhu, nebo si ji dá do speciálního poutka, které se nachází za standartním vázání (ne všechny lyže to mají).

Obrázek 2: Monolyže
(zdroj vlastní)

Pokud se někdo chce věnovat lyžování více bude jezdit za lodí. Zde má pak několik možností. Pro každou disciplínu jsou speciální lyže.

Skoky

Jak už sám název napovídá, jedná se o disciplínu, která probíhá na skokánku, konkrétně na „kickru“. Kicker je ve wakeboardingu a vodním lyžování pojmenování pro umělou překážku v podobě můstku. Narozdíl od wakeboardingu se však nehodnotí obtížnost triku, ale jak daleko jezdec skočí. Využívají se dvě dlouhé lyže, které připomínají ty, které využívají skokani na lyžích v zimě. Narozdíl od zimní verze tohoto sportu se neuděluje žádné známky za styl. Jezdci nejprve jedou za člunem, na poslední chvíli však prudce zahraní na kicker, jejich nájezdová rychlost tak může být až 130km/h. Jezdci mají k dispozici 3 pokusy, hodnoceny jsou pouze ty, při kterých nespadnou. Muži skáčou okolo 75 metrů. (Vodní lyžování, 2018)

Slalom

V této disciplíně je úkolem jezdců projet 6 bójí. Délka dráhy je 259 m a šířka 23 m. Počáteční rychlost člunu je u mužů 37 km/h a 34 km/h u žen. Pokud jezdců dráhu v této rychlosti zvládnou dochází k postupnému zvyšování rychlosti o 3 km/h až

na konečných 58 km/h u mužů a 55 km/h u žen. Pokud této mety dosáhnou dojde k postupnému zkracování lana z původních 18,25 m. Zvítězí jezdec, který dráhu projede co nejvyšší rychlost, popřípadě s využitím co nejkratší délky lana. (Vodní lyžování, 2018)

Figurální jízda

Jedná se o nejmladší disciplínu vodního lyžování, která je známější pod názvem triky. Závodníci zde provádí triky přímo na vodní hladině, popřípadě využívají vlnu k tomu, aby vyletěli do vzduchu. Při závodech mají k dispozici dva 20s průjezdy. Na vše dohlíží rozhodčí, triky jsou posuzovány podle obtížnosti a čistoty provedení. Rychlost člunu se pohybuje kolem 25-32 km/h a délka lana je přibližně 14 metrů. (Vodní lyžování, 2018)

Kombinace

Část jezdců se zaměřuje pouze na danou disciplínu. Ty nejvšestrannější závodí ve všech disciplínách a výsledky se pak následně sčítají. (Vodní lyžování, 2018)

2 Možnosti pohonu

2.1 Člun

Prvopočátky těchto sportů jsou spjaty s jízdou za člunem. Čluny, které se využívají jsou speciálně upraveny tak, aby vytvořily specifickou vlnu. Vlnu vytváří speciální vodní trysky a nádrže. Ta následně tvoří odrazový můstek pro jednotlivé triky. Start probíhá z mola nebo z vody z nulové rychlosti. Výhodou tohoto odvětví, je že dráha může být pokaždé jiná. Nevýhodou jsou vysoké náklady, minuta jízdy na vleku vyjde zhruba na 30 Kč/h.

Na většině vodních plochách je jízda na člunu zakázána. Mezi lokality, kde se dá vodní lyžování za člunem provozovat patří například vodní nádrž Orlík, vodní nádrž Vrané, Slapy, Barbora, Kostelec u Jihlavy nebo například Stráž pod Ralskem. (Státní plavební správa, 2019)

2.2 Winch

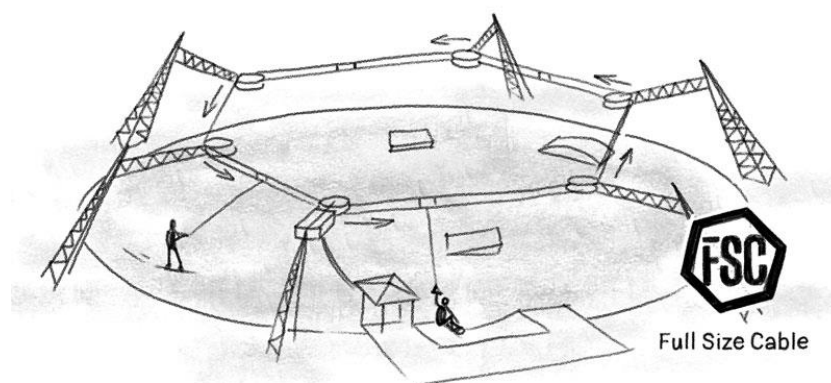
Winch je naviják s benzínovým pohonem, který se využívá především ve volné přírodě. Před samotnou jízdou si jezdec musí ručně rozvinout lano na jehož konci se nachází hrazda. Naviják je pak ovládán druhou osobou, která ho zapne a může upravovat rychlost. Závody na winch systému nejsou příliš časté. Jezdci ho nejčastěji využívají, pokud chtějí natočit zajímavá videa v málo dostupném terénu.

2.3 Vlek

Vodní lyžařský vlek připomíná vlek užívaný v zimě. Pohonem je elektrický motor. Existují dva typy vleku.

Velký vlek

Velký vlek tvoří 4-6 výjimečně více sloupů, mezi kterými vedou dvě tažná ocelová lana. Jedno z lan je pravotočivé a druhé levotočivé, kdyby tomu tak nebylo, docházelo by k přetáčení lan. Jezdci zde jezdí dokola, na laně jsou umístěny unašeče. Velký vlek umožňuje jízdu více jezdců současně, jejich počet je závislý právě na počtu unašečů, většinou se pohybuje kolem osmi. Na každém sloupu se nachází kladka. Jeden ze sloupů je hlavní na něm se nachází motor a mechanika umožňující nabíjení a vybíjení lan. Proti hlavnímu sloupu je sloup se závažím, které udržuje lana v napnutém stavu. Nabíjení a vybíjení lan provádí operátor, který jezdcům zároveň dává pokyn ke startu. Start na velkém vleku probíhá ihned do maximální rychlosti, je tedy v začátcích náročnější. Pokud jezdec spadne na velkém vleku není již možné, aby se chytil projíždějící hrazdy a znovu se rozjel. Vlek by se musel úplně zastavit a znovu pomalu rozjet, což díky přítomnosti většího množství jezdců není možné.

Obrázek 3: Velký vlek
(Industrywake, 2019)

Výhodou velkého vleku je, že dokáže pojmout větší množství jezdců najednou. Kromě plné obsazenosti unašečů umožňují některé areály jízdu dvou jezdců na jednom unašeči. Toho se dá dosáhnout dvěma způsoby a opět záleží na mechanice vleku. První možností je, že se uplete speciální lano, které je nahoře spojeno, poté se však rozdvouje. Jezdci tak startují ve stejný okamžik. Druhou, tou častější možností je, že první jezdec objede kolečko a ve chvíli, kdy projíždí kolem startu se na něj napojí druhý jezdec. Pokud následně chtějí končit, musí skončit oba současně. Jízda ve dvou je velmi oblíbená, jezdcí ji využívají k vzájemnému předávání zkušeností.

Mezi nevýhody patří start, který je do plné rychlosti a většina začátečníků s ním má problémy. Další nevýhodou je, že po pádu musí jezdcí doplavat. Některé vleky jsou stavěny na malých vodních plochách a v blízkosti všech stran vleků se nachází břeh, u dalších se nachází plovoucí mola, po kterém mohou jezdcí dojít zpět na start.

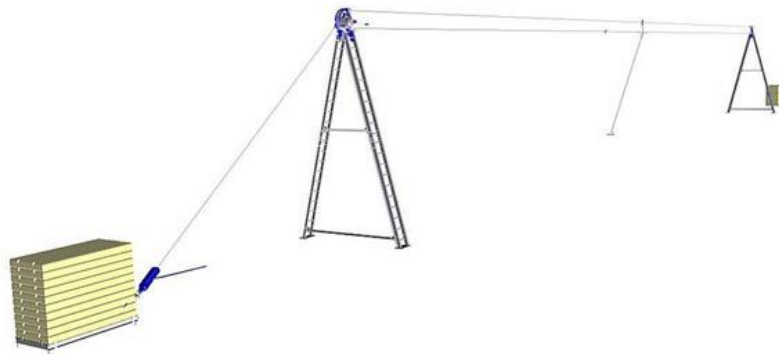
Velké vleky jsou přibližně 700 metrů dlouhé a na jejich dráze se nachází překážky a místa, která jsou určena skokům z vody. Rychlost vleku se za běžného provozu pohybuje kolem 30 km/h. Většina vleků se dá pustit až 50km/h rychlostí. Tato rychlost se však za běžného provozu nevyužívá. Po domluvě některé vleky nabízí tuto rychlost závodníkům na lyžích. Náklady na výstavbu jsou poměrně vysoké a začínají na částce 4 000 000 Kč. (WakeMaster: Vleky, 2019)

Start na velkém vleku se dá provádět několika způsoby. Nejčastějším startem je rozjezd z mola ze stoje, dá se však také startovat ze sedu, kdy prkno může být na mole případně ve vodě. Většina zkušených jezdců startuje náskokem. Opět záleží na charakteristikách jednotlivých vleků. Podrobněji budou starty vysvětleny v praktické části.

2.0 systém

2.0 systém, známý také jako malý vlek má sloupy pouze dva. Může na něm jezdit pouze jeden jezdec, který jezdí tam a zpět. Ve chvíli, kdy dojede na druhou stranu se vlek zastaví a jede zpět. To však neznamená nutné potopení jezdce. Pokročilí jezdci udělají větší oblouk a díky setrvačnosti se nepotopí. Tyto vleky jsou vhodné jako výukové. Díky tomu, že je na vleku pouze jeden jezdec může se operátor věnovat naplno jemu. Rychlost se přizpůsobuje dovednostem jezdce, pokud spadne, zastaví operátor vlek a znovu ho rozjede z vody. Díky tomu je oblíbený především u začátečníků. Zkušení jezdci ho využívají, když se učí nějaký air-trik. Kromě již zmíněného individuálního přístupu patří mezi jeho výhody daleko nižší náklady na výstavbu, které se pohybují kolem 660 000 Kč a prostorová nenáročnost. Nevýhodou je nízká kapacita jezdců, které je vlek schopen obsloužit. (WakeMaster: Vleky, 2019)

Obrázek 4: Malý vlek
(zdroj Wakemaster, 2019)

V České republice se nachází několik areálů, kde je pouze malý vlek, případně vleky. Nejznámější se pravděpodobně nachází v Praze na Džbáně. Další například na Seči, v Jedovnicích, u Mnichova Hradiště, na jihu Čech leží Karvánky a Frymburk, další areál se nachází nedaleko České Lípy. Všechny zmíněné vleky stavěla firma Wakemaster, která je největší firmou, která se zabývá výstavou vleku na území České republiky. (WakeMaster: Areály, 2019)

3 Historie

3.1 Vodní lyžování

Historie vodního lyžování je úzce spjata s rozvojem motorových člunů. Počátky moderního vodního lyžování se datují do 20. let 19. století, kdy došlo k rozvoji motorů a čluny se staly dostatečně silné k tomu, aby byly schopné táhnou jezdce po vodní hladině. (USA WWF, 2018)

Za průkopníka je považován Američan Ralph Samuelson, který jako expert na aquaplaning měl k vodnímu lyžování velmi blízko. Aquaplaning je vodní sport, který zahrnoval jízdu na aquaplanu za motorovým člunem. Aquaplan připomíná plochou desku, na které je vpředu připevněn provaz, kterého se jezdci drželi. V roce 1922 vynalezl Samuelson společně se svým bratrem první vodní lyže. Na výrobu zkoušel použít nejrůznější materiály, například dřevo ze sudu, nebo klasické zimní lyže. Při jeho pokusech nejlépe obstálo borové dřevo, které ohnul pomocí matčiny měděné konvice. Lyže byly poprvé testovány na Lake Pepin v Lake City. Měli rozměry 8 x 9 palců a byly na nich upevněné kožené řemínky. V červenci roku 1925 postavil první skokánek a stal se tak prvním skokanem tohoto sportu. Do Evropy se vodní lyžování dostalo v roce 1929, když ho Maximilian Pulaskim představil ve Francii. (USA WWF, 2018)

Obrázek 5: Aquaplan
(zdroj Wikimedia, 2008)

3.2 Vodní vlek

Za kolébkou vodních vleků je považováno Německo, jeho počátky se datují do 50. let minulého století. Za jeho vznikem stojí Bruno Rixen. Rixen se s vodním lyžováním poprvé setkal na své dovolené v Holandsku. Sport ho okamžitě uchvátil a začal se zajímat co brání jeho většímu rozvoji. Zjistil, že největším problémem byla finanční náročnost a také omezený počet lidí, které byl člun schopen kapacitně

zvládnout. Coby vynálezce začal hledat efektivní způsob, jak tento sport udělat dostupnější pro více lidí. Inspirací se mu staly zimní lyžařské vleky. Do samotného vývoje vynaložil nemalé množství financí a času. Roku 1961 založil firmu Rixen Seilbahnen, která je i dnes jedničkou na trhu. Největším problémem při vývoji bylo uzpůsobení startu. Jak již bylo výše zmiňováno vlek jede konstantní rychlostí. Není možné, aby se vlek při nástupu každého dalšího jezdce zastavil. Rixen tedy vymyslel systém, kde je lano postupně napínáno. Což znamenalo klíčový zlom v rozvoji vodních vleků. První vlek byl otevřen v roce 1962 v Hamburku a po dvou letech testování a inovací přibyl další u Baltského moře. První komerční vlek byl pak postaven v roce 1966 ve španělském Benidormu. (Batam Cableski Park, 2016)

3.3 Wakeboarding

Wakeboarding je poměrně mladý sport, který vznikl daleko později než vodní lyžování. Počátky se datují do devadesátých let minulého století. Za jeho vznikem stojí surfaři, kteří hledali alternativu ve chvílích, kdy vlny nebyly dostatečně velké. Zmapovat přesnou historii wakeboardingu je dnes prakticky nemožné. Jeho vývoj totiž probíhal na více místech současně a to nezávisle na sobě. Zde je tady alespoň malý výčet jmen, která jsou s jeho počátky spojena.

Za jednoho z prvních zakladatelů wakeboardingu je považovaný Tony Finn, který v roce 1985 vynalezl suflér. Jednalo se o kombinaci vodních lyží a surfového prkna. I přesto že televizní společnost ESPN v roce 1990 vysílala wakeboardingové závody zůstal wakeboarding stále v ústraní. Díky své úzké konstrukci byl totiž suflér nestabilní a jízda na něm byla poměrně náročná, především start z vody byl velmi problematický. (McKenna, 1999)

Důležitým krokem bylo přidání vázání na prkno, jezdcům se tak otevřela možnost vysokých skoků z vody. Zajímavostí je, že s touto inovací přišli nezávisle na sobě dva jezdci. Tím prvním byl již výše zmiňovaný Tony Finn. Tím druhým byl Jimmy Redmont, který v texaském Austinu přidal vázání na svůj model Redline.

Jimmy Redmont měl už od útlého věku zálibu v prknech, nejdříve si sám vytvořil skateboardingové prkno. Když později začal se surfingem pokračoval v tomto trendu. Rozhodující se pro něj však stalo přestěhování do Astonu kvůli studiím architektury. Zde se totiž poprvé setkal s vodním lyžováním. Začal vytvářet vlastní prkno, to první vydrželo pouhých 45 minut. To však stačilo k tomu, aby se Redmont pro wakeboarding nadchl. Postupně pokračoval ve vylepšování svého modelu. Zájem o prkna z jeho výroby začal velmi rychle stoupat. Redmont viděl v tomto sportu budoucnost a tak se

rozhodl se školou skončit a začal se naplno věnovat výrobě wakeboardu. V té době měl jeho model Redline jedinou konkurenci, problémem však bylo, že skufler byl o 100 dolarů levnější. Redline se dále začal zaobírat tím, jak vytvořit pravidla hodnocení tohoto začínajícího sportu. V roce 1991 byl vodními lyžaři, kteří byli zvědaví, co se z tohoto sportu vyvine požádán, aby rozhodoval závody, přítomen byl i samotný Finn. A právě zde se oba poprvé potkali a v roce 1995 založili firmu Liquid Force. (Wakeboardingmag, 2000)

Další velký krok v rozvoji wakeboardingu sehrál Herb O'Brien, jehož jméno je známo dodnes. O'Brien byl majitelem sportovní společnosti HO Sports, která se zabývala vodním lyžováním. Společně s dalšími surfaři z Hawaie vytvořili Hyperlite, který se tak stal prvním moderním wakeboardem. Hyperlite měl nulový vztlak, jezdec sice neunesl, ale také se sám o sobě nepotopil. Díky tomu, že prkno plavalo byl start jednodušší. Model Hyperlite, který byl vyroben v roce 1990 měl tvar surfového prkna. V roce 1993 byl navržen model 'twin-tip', který byl symetrický a jehož tvar je využíván dodnes. Na jeho obou koncích byly navíc upevněné flostničky, takže umožňoval jízdu na obě strany. (Wake.co, 2019)

Surfaři také občas používali člun, aby je dotáhl do větších vln. Nebo se nechávali táhnout podél pobřeží za použití automobilu.

3.4 Počátky vodního lyžování v Československu

První zmínka o vodním lyžování na území Československa pochází z roku 1955 z Vranova nad Dyjí. Učitel z místní školy zde společně se svými žáky jezdil na dlouhých lyžích za malým parníkem. Dalším místem, kde bylo vodní lyžování spatřeno byly Doksy. Zde se o to pokoušeli účastníci při vodních motoristických závodech. První skutečné lyže dovezl až na začátku 60. let Jaroslav Malík z Austrálie, kde byl na služební cestě. Jejich testování probíhalo ve Vraném nad Vltavou. Pod vedením pana Malíka byla v rámci svazu vodního motorismu zřízena komise vodního lyžování, která měla na starosti jeho rozvoj u nás. Úspěch se dostavil, v roce 1967 bylo v Československu registrováno 1840 členů ve více než 40 klubech. (Matula, 2007)

Členská základna se v roce 1969 rozrostla natolik, že překročila počet členů vodních motoristů, což vedlo k oddělení lyžařů, kteří si vytvořili samostatný svaz. První konference proběhla 4. října 1969 a do čela svazu byl opět postaven Jaroslav Malík. V té době také došlo ke změně motorů, kdy se celosvětově přecházelo od těch závěsných tažných na zabudované. Československému svazu se podařilo tyto čluny

získat a tak mohl rozvoj vodního lyžování pokračovat. Prvním mistrovstvím Evropy byl pro Československo závod v roce 1972 v Londýně. V osmdesátých a devadesátých letech dosáhli reprezentanti mnoha úspěchu. (Zlatohlávková, 2009)

Velkým problémem se také stal zákaz používání motorových člunů v určitých lokalitách, což vedlo k zániku 33 % klubů. Stejně jako v zahraničí začala většímu rozvoji bránit cenová dostupnost a kapacita, kterou jsou čluny schopné uspokojit. Roku 1987 došlo k výstavbě prvního vleku v Košicích. Vlivem Československého svazu došlo k výstavbě dalších 3 vleků na území dnešní České republiky (Hlučín, Stráž pod Ralskem a Těrlicko), čtvrtým vlekem byl pak Chomutov, ten vznikl díky aktivitě firmy CV Relax a.s., která zakoupila vlek od již zmíněné firmy Rixen. (Zlatohlávková, 2009)

4 Vybavení

4.1 Wakeboard

Stejně jako u snowboardu se u wakeboard dá vybírat podle několika specifíků. Začátečník zpočátku rozdíl nerozezná, zkušený jezdec by však měl prkno vybírat podle stylu jízdy. Nejlepší je zavítat na nějakou z testovacích akcí, kde je přítomno více výrobců a jednotlivé modely si vyzkoušet.

Před koupí prkna se jezdec musí rozhodnout, zda bude jezdit za lodí či za vlekem. Hlavním rozdílem je přítomnost ploutviček tzv. flosen, které se nachází u prken, které využívají jezdci preferující loď. Počet flosen je různý, většinou 2-6. Prkno je díky přítomnosti ploutviček klidnější a lépe drží směr. Ploutvičky se dají většinou odmontovat, což je při užití ve wakeparku nutnost. Problém s nimi může nastat už při samotném startu, pokud jezdec startuje rozjezdem z mola. Jízda na překážkách s ploutvičkami je také nemožná, hrozí jak zničení prkna, tak samotných překážek. Naopak prkno do parku by mělo mít například odolnější skluznici, která se jízdou na překážkách více opotřebovává.

Obrázek 6: Wakeboard skluznice
(zdroj vlastní)

Důležitou vlastností je dále délka prkna. Ta je závislá na hmotnosti, výšce a zkušenostech jezdce. Pro začátečníky je vhodnější delší wakeboard, který dodává větší jistotu. Kratší prkno se díky své nižší váze lépe ovládá při jednotlivých tricích, na druhou stranu dopady jsou díky menší ploše těžší. V dnešní době však špičkový jezdcí preferují spíše delší prkna, které jim umožňují lepší pressy.

Na skluznici prkna se nacházejí kanálky, které nahrazují ploutvičky. Jejich přítomnost usnadňuje dopady a jízdu v oblouku. Nevýhodou jsou naopak při jízdě na railech. (Snowboard Zezula, 2019)

Wakeboardy můžeme také dělit podle prohnutí. Prvním typem je continuous rocker, který se využívá především v parcích. Pro jízdu v parku je taky vhodný rocker early, který je prohnutý v celé své délce. Pro jízdu za člunem se nejčastěji využívá stage rocker. Příkladem prkna, které je vhodné jak pro jízdu v parku, tak za člunem je rocker late, který je mezi vázáním zcela rovný a zvedá se od vázání směrem ke špičce a patce. (Jadrný, Klusáček a Krýslová, 2016)

4.2 Vázání

Vázání je velmi důležitou částí vybavení. Jeho nevhodný výběr je daleko horší než nevhodný výběr prkna. Vázáním se označuje systém uchycení i s celou botou. Při výběru vázání je nutné jeho vyzkoušení. Bota by neměla nikde tlačit, zároveň však musí na noze přesně sedět, aby umožňovala kontrolu prkna.

Prvním typem vázání je the system, tento typ vázání je shodný se snowboardovým, bota a vázání jsou dvě samostatné části. Vázání je pevně připevněné k prknu a bota je následně přichycena pomocí pásek. Díky páskám se dají boty utáhnout a jezdec má pak lepší kontrolu nad prknem. Další výhodou pro některé jezdce může být, že při pádu odepnou pouze prkno a mohou zpět na start jít pohodlně v botách. Tento typ vázání je doménou především firmy Hyperlite. Pro svou malou životnost je však málo využíváno.

Nejčastějším typem je zavřené integrované vázání, kde bota a vázání tvoří jeden celek. Při pádu a následném vyzutí zůstává bota pevně na prkně.

Obrázek 7: Uzavřené vázání
(zdroj vlastní)

V dnešní době se však vyrábí i boty s vnitřní vložkou, kterou je možné samostatně vyndat, využívá se opět kvůli pohodlnosti. Stejně jako v předchozím případě však dochází k ničení boty.

Obrázek 8: Uzavřené vázání s vyndatelnou vložkou
(zdroj vlastní)

Stejný typ vázání je pak vyráběn s otevřenou špičkou. Díky chybějící špičce je rozsah velikostí vázání poměrně veliký. Využívá se tak především v půjčovnách, případně u dětí, aby rodiče nemuseli kupovat každý rok nové vázání. Nevýhodou je, že noha nikdy nebude ve vázání tak pevná a prsty na noze nebudou dostatečně chráněné. (Snowboard Zezula, 2019)

Obrázek 9: Otevřené vázání
(zdroj vlastní)

Dalším typem vázání je poutkové. Toto vázání je známější u kiteboardingu. Nejvíce připomíná bačkory. Jeho výhodou je velmi snadné nandávání a sundávání. Noha je však velmi volná. Využívá se minimálně, některé areály ho nabízejí začátečnickům, případně se s ním setkáme, když si kiteboardisté nechtějí půjčovat prkno a využijí to své. V takovém případě je však vhodné, pokud si odmontují flostničky. (Jadrný, Klusáček a Krýslová, 2016)

Obrázek 10: Kitové vázání
(zdroj vlastní)

4.3 Vesta

Vesta při wakeboardingu nemá za úkol pouze ochranu proti utonutí, slouží také k utlumení nárazu po pádu. Využívát se mohou klasické plavecké vesty, které jezdce nesou lépe a jsou vhodné především pro začátečníky. Tyto vesty by však zkušenějším jezdčům bránili v pohybu. Proto se užívají vesty, které těsně přiléhají k tělu. Důležitý je samozřejmě výběr správné velikosti, vesta by měla být pohodlná, neměla by však být příliš volná, jinak při plavání dochází k jejímu hnutí. Zároveň však jezdec musí pamatovat na to, že v zimních obdobích bude vestu oblékat přes neopren. Nejčastěji užívaným modelem jsou díky jejich pohodlnému oblékání vesty s předním zipem. Další možností jsou vesty, které se oblékají přes hlavu. Předností těchto speciálních vest je, že díky speciálním technologiím při nárazu ztvrdnou. (Snowboard Zezula, 2019)

Obrázek 11: Vesta
(zdroj Mysticstore, 2019)

4.4 Helma

Povinnost užívat helmu se v jednotlivých areálech liší. V některých musejí zákazníci nosit helmu vždy, v dalších pouze pokud chtějí využívat překážky. Prvním důvodem proč využívat helmu jsou ostatní jezdci, rozestupy mezi nimi jsou poměrně malé a hrozí tak kontakt s ostatními jezdci. Při pádu na překážkách pak helma brání poranění hlavy. Výhodou je, pokud helma má chrániče uší, při pádu totiž může dojít k protržení bubínku. Chrániče uší jsou buď odnímatelné, nebo jsou součástí pevné struktury helmy.

Obrázek 12: Helma
(zdroj vlastní)

Využívají se speciální helmy na vodní sporty, které mají speciální polstrování, které nesaje vodu a je prodyšné.

Nejprodávanější a nejlépe dostupné jsou v České republice helmy Bern, které disponují zmíněnými odepínajícími gumovými chrániči uší.

4.5 Neopren

Neopren slouží jako tepelný izolant mezi tělem a vodou. Jeho hlavní funkcí je zabraňovat vodě, aby odváděla teplo z těla. S výjimkou suchého neopren, celý proces funguje tím způsobem, že do neoprenu nateče určité množství vody. To je následně zahřáto tělesnou teplotou jeho uživatele. Nesmí tedy docházet k tomu, že se voda v neoprenu vyměňuje. Výběr správné velikosti je tedy pro jeho funkčnost zásadní. Neopren by neměl omezovat v pohybu, zároveň by však měl těsně přiléhat na tělo.

Neopreny se dají rozdělit podle několika kritérií. Za prvé podle materiálu z kterého jsou vyrobeny. Nejčastěji se užívá tzv kašírovaný neopren, který je z venku

pokrytý lycrou, která ho chrání před poškozením. Nevýhodou této vrstvy je, že absorbuje vodu, která při odpařování neopren ochlazuje. Výrobcům se však podařilo tuto vlastnost eliminovat. Dalším typem je gumový neopren. Horní vrstva je zalitá gumou a je celistvá. Voda po něm lehce steče. Cena tohoto neoprenu je vyšší a navíc je daleko citlivější na poškození, další nevýhodou může pro někoho být, že materiál nelze barvit. Posledním možností je suchý neopren. Jak už sám název napovídá, zabraňuje vodě, aby se dostala dovnitř. Na rukách, nohách a krku se nachází manžety, které průniku vody brání. Pod suchý neopren se nosí klasické oblečení (zpravidla termo oblečení). Tento typ neoprenu se při wakeboardingu nosí jen velmi výjimečně. Jezdce ve velké míře omezuje v pohybu. Při jeho protržení ztrácí svou funkci a jeho cena je poměrně vysoká. (Venuta, 2017)

Dalším kritériem při samotném výběru je tloušťka neoprenu. Platí čím tlustší neopren, tím je v něm tepleji, ale také se v něm hůře pohybuje.

Posledním základním kritériem je délka neoprenu. Neopreny mohou mít různě dlouhé rukávy a nohavice. Většina jezdců jezdicích v České republice má dva neopreny. Jeden dlouhý, který má rukávy a nohavice dlouhé. Ten se užívá na začátku a na konci sezóny. A druhý krátký, ten má většinou tříčtvrteční nohavice a krátké, někdy však i dlouhé rukávy. Střihů krátkých neoprenů, kde se kombinuje různá délka rukávů a nohavic je dnes velké množství. Krátký neopren se užívá v chladnějších letních dnech.

Obrázek 13: Neopren
(zdroj: Kknihy, 2018)

4.6 Rukavice

Nošení rukavic je zcela dobrovolné. Mezi samotnými jezdci existují spory, zda rukavice nosit nebo ne. Odpůrci namítají, že při jejich užití ztrácí cit v ruce. Jejich

zastánci naopak chválí ochranu před mozoly, které se při častém ježdění mohou tvořit a také ochranou před zimou. Rozlišují se rukavice s prsty, ty slouží především proti chladu a rukavice bez prstů sloužící na ochranu proti puchýřům. Na výrobu rukavic se většinou využívá neopren, který je v dlaňové části doplněn o kůži. Začátečnickům však bohatě postačí cyklistické rukavice. Rukavice se většinou v parcích narozdíl od ostatního vybavení zapůjčit nedají.

5 Bezpečnost

Wakeboarding je sice individuálním sportem, ale vzájemná spolupráce mezi jednotlivými jezdci je velmi důležitá. V porovnání například se snowboardem se může zdát, že se jedná o bezpečný sport, opak však může být pravdou. Jezdci sice dopadají do vody, při ztrátě vědomí to však může být nebezpečnější než dopad na sních. Právě proto je velmi důležité, aby se jezdci vzájemně hlídali.

Prvním pravidlo se týká pádů. Důležité je především v zatáčkách, které jsou pro většinu začátečníků stěžejním a v prvních jízdách tam padá téměř každý. Nejdůležitější je po pádu rychle odplavat mimo dráhu. Teprve poté si začít sundávat prkno, případně lyže. Při jízdě na lyžích se velmi často stává, že při pádu dojde ke ztrátě lyží. V takovém případě by měl lyžař co nejrychleji lyže sebrat a opět odplavat z dráhy. S prvním pravidlem souvisí i pravidlo druhé. Pokud jezdec vidí že v zatáčce před ním někdo spadnul a není si jistý, že dokáže jezce ve vodě bez problému objet, měl by raději pustit hrazdu a skončit.

Po každém pádu, pokud je jezdec v pořádku, je nepsaným pravidlem zvednutí ruky, které je znamením toho, že je jezdec v pořádku a nepotřebuje pomoc ostatních jezdců. Pokud tedy jezdec míjí někoho, kdo právě spadl je zvykem zvednout ruku, pokud jezdec odpoví stejným posunkem je to znamení, že je v pořádku a on může pokračovat v jízdě. Pokud má však pochybnosti o zdravotním stavu svého kolegy měl by opět skončit a doplavat k jezdcovi a poskytnout mu potřebnou pomoc. Od dalších na vleku se pak očekává, že buď přispěchají na pomoc, případně vystoupí u startu a upozorní na nehodu operátory vleku. K těmto situacím dochází nejčastěji po pádu na překážkách.

K překážkách se váže také další pravidlo. Pokud jezdec spadne na překážce musí co nejrychleji doplavat někam kde bude vidět ostatními jezdci. Ti si naopak před tím, než vjedou na překážku musí být naprosto jisti, že za ní nikdo neplave.

Pokud jezdec, který spadl nestačí odplavat a ví, že se srážce s jezdce jedoucím za ním již nevyhne má dvě možnosti. Tou lepší je se ve chvíli případné srážky potopit. Další možností je dát před sebe prkno, aby jezdec narazil nejprve do něj. Nebezpečím však nejsou jen další jezdci, ale i volné hrazdičky, které mohou být velmi nebezpečné. Je zároveň přísně zakázáno chytat volné hrazdičky a snažit se rozjet z vody. Vlek jede příliš rychle.

Chybou mnoho jezdců je to, že si po pádu sundají helmu, případně i vestu a plavou ke břehu bez těchto ochranných pomůcek. Právě v tuto chvíli jim hrozí nebezpečí od ostatních jezdců.

Jezdci by měli dbát pokynů operátorů. A to například v situacích, kdy je na vleku větší množství lidí a dojde k omezení počtu koleček, které může každý jet. Někteří jezdcí i po upozornění nedbají pokynů a po odjetí daného počtu koleček (většinou tři až čtyři) pokračují v jízdě.

Je také zakázaná jízda s hrazdou za loket, nebo mezi nohama (jako na pomě na zimním vleku). Při pádu hrozí, že jezdec nedokáže hrazdu vyndat. Mnoho jezdců však ono pravidlo nedodrží a využívá tento prvek k tomu, aby si během jízdy trochu odpočinuli.

Ve chvíli, kdy jezdcí chtějí končit, by měli zvednutím ruky dát znamení operátorovi. Poté si vyjet z dráhy vleku a ve vymezeném území hrazdu pustit. Hrazdu by měli v uvolněném stavu položit na vodu, nikoli jí odhazovat.

Na vleky je samozřejmě zakázaný vstup osobám pod vlivem omamných látek. Ne všichni jezdcí však na tento fakt pamatují a ohrožují pak nejen své zdraví, ale i zdraví ostatních jezdců.

Jezdci ale i ostatní návštěvníci areálu by se neměli zdržovat v oblasti dráhy vleku. Ať už jsou to plavci, nebo například jezdcí na paddleboardech.

Mnoho pravidel se v jednotlivých areálech dost liší. V některých jsou povinné jen vesty a helmy pouze v případě, kdy jezdec chce jet na překážky. Jsou však i areály, kde jsou helmy povinné vždy. Pak jsou tu například pravidla, kde všude může jezdec provádět triky z vody. Velmi často je zakázáno provádět tyto triky u sloupu kde je motor. V případě pádu může dojít k zamotání lano do vlekové mechaniky a následnému poškození celého zařízení. Pokud to pravidla daného vleku nezakazují měl by jezdec dopředu upozornit operátora, že se o daný trik bude pokoušet, aby tedy dbal zvýšené pozornosti. Někteří jezdcí dnes během jízdy poslouchají hudbu a jezdí se sluchátky. Jejich povolenost se také areál od areálu liší. Hlavním problémem je, že při jejich využívání jezdec ztrácí přehled, co se kolem něj děje a může tedy snadno přeslechnout varovný signál od operátorů.

6 České vleky

Ski&Wake park Těrlicko

Ski&Wake park Těrlicko se nachází na Těrlické přehradě a leží 23 km jihovýchodně od Ostravy.

Těrlická přehrada byla vybudována v letech 1955 až 1964 z důvodu zásobování dolů a Třineckých železáren vodou, její další funkcí je ochrana před povodněmi. Řeka na které leží se nazývá Stonávka a patří do povodí Odry. V polovině sedmdesátých let byla do nádrže svedena i řeka Ropičanka a to z důvodu zajištění provozu elektrárny Dětmárovice. (Povodí Odry, 2019)

Těrlický vlek byl Klubem vodního lyžování Havířov postaven již v roce 1992. Hlavní postavou, která za vybudováním vleku stojí je Martin Kocour, který je bývalým úspěšným českým reprezentantem za člunem. Čtyřsloupový vlek, který se zde nachází má tvar obdélníku a využívá motor Motorsport VLV – X 001, který byl vyroben již v roce 1991. Vlek má 8 unašečů a jeho maximální rychlost je 60 km/h. (Skiwakepark, 2009)

Vodní lyžařský vlek Hlučín

Hlučinský park se leží 15 km severovýchodně od Ostravy. Areál se nachází na Hlučinském jezeře, které je bývalou šterkovou. Maximální hloubka je 4 metry.

Vlek byl postaven v roce 1992, o čtyři roky později byl spuštěn do provozu. Vlek je stejně jako předchozí čtyřsloupový. Délka vleku je 920 metrů což z něj dělá nejdější vlek u nás. Čítá 9 unašečů a je levotočivý. V současné době se na vodě nachází 8 překážek: 2x kicker, pussy box, A box, slider malý, slider velký, grainbox, up rail. (Zátopek, 2019)

Wake Park Chomutov

Vlek leží na Velkém Otvickém rybníku v bezprostřední blízkosti Kamencového jezera. Vlek je čtyřsloupový a měří 780 metrů. Vlek je ve vlastnictví města. A v posledních letech trpí velkými technickými problémy, které vyvrcholily na začátku sezóny 2017 pádem jednoho sloupu, který se nakonec podařilo opravit a vlek znovu rozjet. Pro přetrvávající technické problémy není od začátku sezóny 2019 v provozu. Před uzavřením se na vodě nacházely čtyři překážky: funbox, kicker malý, kicker velký, straight. (Wakechomutov, 2019)

Cable wake park Stráž

Cable wake park Stráž se nachází ve Stráži pod Ralskem přibližně 30 kilometrů od Liberce. Vlek je ve vlastnictví městské příspěvkové organizace Panda sport. V areálu

se nachází jeden velký vlek, který je dlouhý 830 metrů a jeden malý. V současné době je v plánu vybudovat druhý malý vlek. Na vodě se momentálně nachází dva kickery, pussy box, poll gap, fun box, a slide box.

Wake park Merkur

Merkurský vlek se nachází na vodní nádrži Nové Mlýny, přesněji v Horní Mušovské nádrži. Areál leží přibližně 40 kilometrů jižně od Brna. Nachází se v zázemí Autokempu Merkur Pasohlávky a zákazníci vleku nejdříve musí zaplatit vstupné do kempu. Jedná se o nejdražší český vlek.

Wake park Hradec Králové

Hradecký areál je nejnovější na území České republiky. Byl vybudován před pěti lety v bývalé pískovně, které se dnes říká písník Dublina. Nachází se zde pětisloupý levotočivý vlek. Výška lan je 10,65 metrů, vlek má 8 unašečů. V Hradci byly od té doby vybudované další dva malé výukové vleky. Kratší z nich, který je od firmy Rixen má výšku lan 6 metrů delší z nich má výšku lan 9 metrů. Tento vlek je vlastní výroby. Areál je v soukromém vlastnictví akciové společnosti Hradecký písek. Na vodě se momentálně nachází funbox, kicker L a M, asymetrický kicker, roof top a pussy box. Přímo v areálu vleku je možnost postavit stan a areál tak má i díky výborné dostupnosti z Prahy veliký potenciál.

7 Triky

Triky, které jezdci provádí dělíme do dvou hlavních skupin, triky na překážkách a triky z vody.

Triky bez využití překážek

Triky bez využití překážek můžeme taktéž rozdělit do dvou skupin. První z nich jsou základní triky na vodě. Můžeme mezi ně zařadit už jízdu na druhou nohu, nebo ollie což je povyskočení. Trochu náročnější jsou výskoky, kdy jezdec dopadá dopředu jinou nohou, než z které vyskočil. Dále mezi základní triky patří otočky na vodě oběma směry, kdy se jezdec točí kolem své svislé osy, hrazdu si může podávat kolem trupu, nebo kolem hlavy. V takovém případě se otočce říká rodeo.

Druhou skupinou jsou airové triky, jak sám název napovídá jedná se o triky prováděné ve vzduchu. Do vzduchu se jezdec dostane tím způsobem, že si prudce vyjede ven, nebo dovnitř vleku a ve chvíli kdy se ho vlek snaží vrátit zpátky pod lano udělá takzvaný pop, což je pohyb trupem a nohama, který jezdce vymrští do vzduchu. V té chvíli má jezdec čas k provádění jednotlivých rotací. Existují čtyři základní skoky, které tvoří základy ke všem dalším skokům. Railey je trik kdy jezdec po vyhranění z heelsidové (zadní) hrany vyhodí prkno za sebe až nad úroveň hlavy. Back rool je také trik, který vychází ze zadní hrany, prkno při něm rotuje ve směru nose přes tail. Dalším typem jsou skoky, na které se nenajíždí přes zadní hranu, ale přes přední, neboli toesidovou. Tyto skoky jsou již velmi náročné. Posledním základem je front flip, kde jezdec rotuje podél příčné osy. K základním skokům se pak přidávají další komponenty. Jako jsou rotace, u kterých rozlišujeme, v jakém směru se jezdec točí, kde si předává hrazdu, nebo například na jakou dopadá nohu.

Triky na překážkách

Triky na překážkách také nabízejí celou škálu možností. Od slidů přes rotace u kterých opět rozlišujeme směr, v jakém se jezdec točí. Točit se může přímo na překážce, v takovém případě je trik velmi podobný otočce na vodě, nebo ve vzduchu například po odrazu ze skokánku (kikru). Na kikrech se provádí i salta a to oběma směry. K jednotlivých saltům se dají přidat opět rotace, kdy se jezdec točí ve své svislé ose. Příkladem takového triku je moby dick, jedná se o tantrum (salto pozadu) s backsidovou rotací o 360°. Na překážky se dá naskakovat, případně pokud je překážka členitá přeskakovat z jedné její části na jinou.

Záleží opravdu jen na fantazii jezdců, jaké triky vymyslí a pravidelně vznikají triky nové.

8 Soutěže

8.1 Kategorie

Jednotlivé kategorie se dělí podle věku a pohlaví. Nejmladší kategorií je U11, další jsou U15, U19, 30+, 40+ a open. Kategorie open je elitní kategorie, do které se mohou přihlásit všichni závodníci bez věkového omezení. (IWWF, 2019)

Ostatní kategorie jsou věkově omezené. Pro příklad do kategorie U11 se může v sezóně 2019 přihlásit dívka narozena nejpozději v roce 2009. Ta se zároveň může přihlásit do kategorie U15, U19 a do kategorie open. Na druhé straně jezdec, který chce nastoupit do kategorie 30+ musí v daném roce dosáhnout věku 31 let, u kategorie 40+ je to 41 let zároveň se v obou případech můžou přihlásit do kategorie open. Dvojí starty jsou povoleny pouze v kombinaci open + daná kategorie. (IWWF, 2019)

Kategorie U11 je určena pouze pro národní úroveň, zároveň se děti, kteří nedovršili 11 let nesmí účastnit mezinárodních závodů. Pro International Titled je k otevření kategorie nutnost šesti závodníků, s výjimkou kategorie 30+ ženy a 40+ ženy a muži, kde stačí 4 závodníci. V každé kategorii musí zároveň být zástupci tří různých zemí. Pro ostatní mezinárodní soutěže stačí k otevření kategorie tři jezdci. (IWWF, 2019)

8.2 Dělení soutěží

Oficiální závody se dělí do šesti kategorií, čím větší závod, tím více hvězdiček. Největší hodnocení, tedy 6 hvězdiček má pouze mistrovství světa, které probíhá v dvouletých intervalech. Nižším stupněm jsou konfедераční mistrovství. Na rozdíl od většiny ostatních sportů nejsou závody rozděleny pouze na jednotlivé kontinenty, ale na větší segmenty. Ty jsou celkem tři a každý z nich si jednou za rok dělá pěti hvězdičkový závod. Stejný počet hvězdiček má také Word Trophy, který se také koná pouze jednou ročně. Tento závod je omezen minimální výší prize many, která je 50 000 euro. (IWWF, 2019)

Čtyřhvězdičkové závody nejsou na rozdíl od předchozích limitovány počtem. Musí být registrovány minimálně 3 měsíce dopředu a musí na nich být přítomni minimálně dva zahraniční rozhodčí. International event je navíc opět omezen výší prize many, která v tomto případě činí 3 500 euro. Národní mistrovství, která jsou tříhvězdičková se konají v každém státě maximálně jednou do roka. (IWWF, 2019)

Čím má závod méně hvězdiček tím později se musí registrovat a tím méně nutná je přítomnost mezinárodních rozhodčích.

Počet hvězdiček je důležitý především kvůli tomu, že jezdci dostávají za umístění v každém oficiálním závodě body do světové tabulky. Čím je závod větší, co se alespoň počtu hvězdiček týče, tím více může získat bodů. Například pokud skončí závodník na prvním místě na mistrovství světa získá 1000, pokud by na shodném místě skončil na tříhvězdičkovém závodě dostane pouze 400 bodů. (IWWF, 2019)

Termíny všem závodů, včetně možnosti online registrace jsou na webových stránkách www.cablewakeboard.net. Všichni organizátoři jsou navíc povinni dodat kompletní výsledky všech kol.

Bodování jízdy je většinou rozděleno rovnoměrně, 50 % bodů které může závodník získat tvoří triky na překážkách a 50 % bodů skoky z vody. První věcí, kterou berou rozhodčí v potaz je technická náročnost triku. Dále se hodnotí, jak čistě je trik proveden. Hodnotí se, jak je celá jízda poskládaná, jestli v ní jsou obsažené triky na obě nohy. Plusové body jsou pokud jezdec střídá pravou a levou překážku. Pokud jsou v jízdě obsaženy triky s co nejvíce základů (viz výše).

Systém soutěží bývá na většině závodů velmi podobný. Jezdci jsou podle počtu v dané kategorii rozděleni do skupin. Nejdříve proběhne kvalifikace, jezdci kterým se kvalifikace nepovede jdou do LCG skupiny. Jedná se o skupinu poslední záchrany, ta je poslední možností, jak postoupit do další fáze soutěže. Pak již následuje semifinále a finále.

Závodníci mají během své jízdy jedno kolečko na to, aby předvedli své nejlepší triky. Provádí se jak triky na překážkách, tak triky z vody. Pokud spadnou jízda pro ně končí a počítají se jim pouze body, které do té doby získali. Triky jsou hodnoceny podle své obtížnosti a podle čistoty provedení. Výjimečně se pořádají i závody, kdy mají jezdci určitý časový interval, aby předvedli svoje nejlepší triky. Když spadnou mohou přijít na molo a znovu odstartovat. Občas se mohou konat i závody na malém vleku. Zajímavé bývají i speciální exhibice kdy se postaví malý vlek, případně winch například v bazéně.

8.3 Přehled významných závodů pro české jezdce

V České republice se momentálně žádný pohár nekoná. Jednotlivé vleky si občas pořádají své vlastní závody. Jediným závodem, který se daří pravidelně pořádat je mistrovství České republiky. České vleky se však stávají zastávkami mezinárodních pohárů. V této kapitole budou vybrány nejvýznamnější závody, kterých se nejčastěji účastní čeští závodníci.

Golden wake tour

Golden wake tour je v současnosti největší evropský wakeboardingový seriál. Poprvé se konal v roce 2015, v té době však obsahoval pouze zastávky na Slovensku a v České republice. V roce 2019 proběhne hned 5 závodů v pěti evropských státech. Kromě již zmíněných 2 států v letošním roce přibudou zastávky ve Slovinsku, Maďarsku a v Itálii. V České republice se tento seriál premiérově představí ve Stráži pod Ralskem. Kromě evropských jezdců se ho účastní i mimoevropští zástupci jako je Izraelec Lior Sofer.

Golden Trophy

Golden Trophy je mezinárodní čtyřhvězdičkový závod konaný každoročně koncem července v Bratislavě na vleku Wakelake. Pravidelně se ho účastní nejlepší světoví jezdci. Závod je organizován ve spolupráci s IWWF. Soutěží se o 600 bodů, které jsou započítávané do mezinárodního žebříčku a o celkem 10 000 eur.

Mistrovství České republiky

Mistrovství České republiky je v současné době největším závodem pro domácí jezdce. V předchozích dvou letech (2017, 2018) se konalo ve Stráži pod Ralskem. V letošním roce převezme organizaci Těrlický vlek, jelikož ve Stráži proběhne jedna ze zastávek již zmiňovaného Golden wake tour.

Mistrovství světa

Historie světových šampionátů není tak stará jako u jiných sportů. V letošním roce, v únoru 2019 se konal teprve 10. ročník. Hostitelství se tentokrát ujala Argentina. Mistrovství světa se koná ve dvouletých intervalech.

Konfedační mistrovství

Mistrovství jednotlivých konfederací, což je v případě českých jezdců Evropsko-Africké se koná každoročně. Dějištěm 20. ročníků mistrovství Evropy a Afriky ve wakeboardingu a wakeskatingu se v roce 2018 stal italský Milán. Zajímavostí je že vlek, na kterém se závody konaly se točí na opačnou stranu než většina ostatních vleků. Závodu se zúčastnilo přes 160 zástupců 22 Evropských a Afrických států. Největšího českého úspěchu dosáhly odchovanci ze Stráže pod Ralskem. Teprve 16tiletý Patrik Hanes skončil v kategorii U19 na 4. místě. Medaili přivezla Monika Havránková, která vylepšila pozici svého klubového kolegy a odvezla si bronzovou medaili. (Bartoň, 2018)

9 Organizace a svazy

9.1 Mezinárodní svazy

International Waterski & Wakeboard Federation (Mezinárodní svaz vodního lyžování a wakeboardingu) se zkratkou IWWF je zastřešujícím orgánem celkem sedmi disciplín. Z nichž jednou z nich je právě wakeboarding na vodním vleku. IWWF byl založen v roce 1946 ve Švýcarské Ženevě. Skládá se ze tří federací Pan American Region (PANAM); Asia-Australia-Oceania (AAO) a Europe & Africa (E&A). (IWWF, 2018)

V roce 2008 byl založen Cable Wakeboard World Council (CWWC), který spadá pod IWWF. CWWC celosvětově zastřešuje cablewakeboarding a každá ze tří federací zde má své zástupce. (IWWF, 2018)

Pokud bychom šli strukturálně ještě níž narazíme na Europe & Africa cable wakeboard concil, který zastřešuje cable wakeboarding v Europsko-Africkém regionu. (IWWF, 2018)

9.2 Český svaz vodního lyžování

Český svaz vodního lyžování a wakeboardingu je zastřešujícím svazem wakeboardingu a vodního lyžování na území České republiky. Kromě samotného vodního lyžování do něj spadají obě formy, tedy jak wakeboarding za lodí, tak za vodním vlekem. Český svaz vodního lyžování vznikl v roce 1969.

10 Základní informace o tvorbě a úpravě videa

10.1 Pořízení videomateriálu

Před samotným natáčením bylo nutné sestavit scénář. Ten obsahoval výčet jednotlivých prvků. U těch pak muselo být určeno co je z daného prvku nejdůležitější a musí být ve videu vidět. A jaké chyby u něj nováčci nejčastěji dělají.

Natáčení probíhalo ve třech dnech, nejdříve došlo k natočení podkladu pro video číslo 4, které se věnuje startům na wakeboardu na velkém vleku a video 5, které se zaměřuje na objíždění velkého vleku na wakeboardu. Zmíněná videa byla natočeno ve Stráži pod Ralskem. V dalším natáčecím dnu byla pořízena většina ostatních videí na vleku v Hradci Králové. Zde bylo natáčeno na dvou vlecích, na velkém a na „šestce“ což je kratší ze dvou malých vleků, které se v tomto areálu nacházejí. Poté došlo k přebrání jednotlivých videí, kterých bylo přes 100. Při jejich prohlížení bylo zjištěno, která videa je potřeba dotočit. Chybějící videa byla natáčena v pořadí třetí natáčecí den.

10.2 Model

Modelem, který ve videích jednotlivé prvky předvádí je Tomáš Šantrůček. Tomáš se wakeboardingu věnuje již pátým rokem. Před tím se věnoval například windsurfingu a kiteboardingu. Především základy s kiteboardingu mu v začátcích velmi pomohly. Tomáš je vicemistr České republiky z roku 2017 a 2018. A dosáhl velkého množství dalších úspěchů. Tři roky pracoval jako operátor a instruktor ve Stráži pod Ralskem. V sezóně 2019 přesídlil do Hradce Králové, kde vykonává stejnou pozici.

V jednotlivých videích pro něj bylo poměrně náročné předvádět chyby, kterých se lidé nejčastěji dopouští. Prvním důvodem bylo, že pády jsou mnohdy velmi bolestivé, tím druhým že i když Tomáš udělá chybu jako je pokrčení rukou stejně nespadne, musel tak padat úmyslně.

10.3 Využitá multimediální zařízení

Gopro 6 Black

Tato kamera, která přišla na trh v roce 2017 disponuje 4K rozlišením a umožňuje i natáčení zpomalených záběrů. Oproti předešlému typu došlo k vylepšení stabilizace. Kamera disponuje dotykovým displejem a 12Mpix fotoaparátem. Gopro 6 lze i bez dodatečného obalu využít až do 10metrové hloubky. Pomocí aplikace Gopro se videa dají snadno přenášet do chytrého telefonu. V současné době (červen 2019) se cena pohybuje kolem 7 000 Kč. (mall.cz, 2019)

Jelikož byla kamera využívána ve vodním prostředí byl využívám také plovoucí držák, který v případě pádu kamery zabraňuje jejímu potopení.

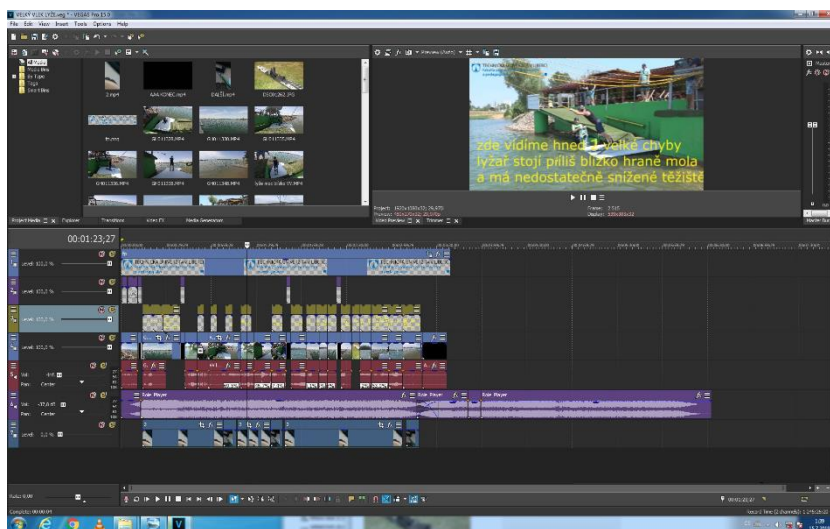
Sony Cyber-Shot DSC-HX400V

Jedná se o digitální zrcadlovku, která je na trhu od roku 2014. Objektiv disponuje 50násobným optickým zoomem a ohniskovou vzdáleností 4.3 - 215 mm. Světelnost se pohybuje v rozmezí 2.8 až 6.3. LCD displej má velikosti 3". Záznam je možné provádět na paměťové karty Memory Stick a SD, SDHC nebo SDXC. Pomocí USB rozhraní je možné fotoaparát připojit k počítači. K chytrému telefonu lze tento fotoaparát také připojit pomocí Wifi sítě. Model obsahuje GPS přijímač a dokáže tak zaznamenat aktuální polohu. V červenci 2019 se jeho cena na trhu pohybuje kolem 10 000 Kč. (czc.cz, 2019)

Fotoaparát byl využívám spolu se stativem.

10.4 Využitý software

Pro střih videí byl využit software Sony Vegas Pro 15.0. Sony Vegas je software, který byl původně určen pro zpracování zvuku. Dnes slouží i k úpravě videí. Software pochází z dílky německé firmy MAGIX, ta jej koupila v roce 2016. Verze 15.0 byla vydaná v srpnu 2017. (Kartawidjaja, 2017)

Obrázek 14: Vegas Pro 15.0
(zdroj vlastní)

Při tvorbě videí bylo pracováno se sedmi stopami. U každé z nich bylo nutné při jejím zakládání určit, zda se bude jednat o video či audio stopu. Každá stopa má pro lepší přehlednost jinou barvu. Vrchních pět stop jsou video stopy a spodní dvě audio stopy. Nejvyšší světle modrá stopa je logo fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické, které se v obraze neustále nachází v levém horním rohu. Druhá stopa slouží k nadpisům a informuje diváka o tom, jaký prvek bude sledovat. Žlutá stopa jsou titulky, jedná se o žlutý text, který se nachází v náhledu. Tento text sloužil pouze autorce práce. Ta si do jednotlivých textových polí napsala, co přesně chce říkat a

načasovala si to, tak aby to korespondovalo s jednotlivými videi. Ve chvíli kdy byla video stopa hotová, načetla jednotlivé pokyny. Na závěr byla žlutá stopa odstraněna. Dále následuje modrá stopa, která obsahuje samotné video, které bylo podle potřeby v některých částech zpomalováno. Pod ní se nachází zvuková stopa, která patří k videu. Ta byla odstraněna. Fialová audio stopa je podkresová hudba, o které bude více informací v následující kapitole. Závěrečná zelená stopa je již namluvený komentář.

10.5 Hudba a komentář jednotlivých videí

Podkresová hudba

Při výběru hudby bylo nejdůležitějším kritériem, aby byla volně ke stažení a bylo jí možné neomezeně dále využít. Hudba slouží pouze jako podkres k mluvenému komentáři. Bylo tak důležité, aby se jednalo pouze o hudbu bez zpěvu, který by komentář narušoval. Hudba byla stažena ze serveru Youtube v sekci zvuková knihovna. Zde se nacházejí zvukové stopy, které je možné opětovně užívat bez omezení. Vybraná byla skladba Role Player, která měří 3 minuty a 31 sekund. U videí, která přesahují daný interval je skladba puštěna dvakrát.

Komentář k jednotlivým videí

Při tvorbě se autorka dlouho rozhodovala, zda má metodiku vložit do videí v podobě textu, nebo přidat mluvený komentář. Nakonec se rozhodla pro druhou možnost. Důvodem bylo, že metodika je poměrně náročná a text by musel být poměrně rozsáhlý. Osoba, která by následně videa sledovala by svou pozornost věnovala textu a nikoli videu samotnému. Zatímco u mluveného komentáře bude svou pozornost moci věnovat videu a komentář mu bude napovídat na co se má v daný moment zaměřit.

10.6 Zveřejnění videí

Po dokončení dojde k umístění jednotlivých videí na server YouTube na kanál Katedry tělesné výchovy TUL.

YouTube je internetový server, který dnes užívá téměř třetina celého internetu. V dnešní době je služba YouTube lokalizována v 91 zemích. Každý den je uživateli shlédnuto před miliardou hodin obsahu. Web YouTube byl založen v roce 2005 zaměstnanci PayPalu a hned v následujícím roce jej koupila společnost Google za 37 miliard Kč. (YouTube, 2019)

K přihlášení na YouTube, tak slouží Google účet. Videi lze sledovat bez omezení i bez vlastností Google účtu. Registrovaní uživatelé jsou však navíc oprávněni hodnotit a komentovat videa. Mohou si navíc vytvářet vlastní seznamy oblíbených videí.

11 Videoučebnice

Hned v úvodu je důležité upozornit na to, že žádná oficiální metodika neexistuje. V českém jazyce byla vydána pouze neoficiální metodika, která je určena pro instruktory wakeboardingu. V anglickém, popřípadě německém jazyce se pak dají nalézt videa, která se věnují pokročilejším dovednostem. Metodiky využívané na jednotlivých vlecích a u jednotlivých instruktorů se mohou lišit. Metodiku, která se nachází v této bakalářské práci napsala autorka na základě svých zkušeností při práci instruktorky a vlekařky. Některé prvky se můžou lišit i v závislosti na jednotlivých vlecích. Díky úhlům při startu a výšky lan jsou starty v jednotlivých areálech dost odlišné.

11.1 Lekce 1: Vodní lyžování malý vlek

Jízda na lyžích je pro většinu lidí v začátcích jednodušší než jízda na wakeboardu. Záleží samozřejmě co daný člověk dělá za sport, obecně by se však dalo říct, že s lyžemi je lepší začít. Popřípadě pokud si to někdo chce opravdu jen vyzkoušet a nemá moc času měl by určitě volit lyže. Na lyžích většina lidí odstartuje na první nebo druhý pokus, zatímco na wakeboardu je pokusů zpravidla potřeba víc.

Je možné, že v případě kdy areál disponuje i malým vlekem, pošle obsluha zákazníka rovnou na velký vlek. Tento postup není dobré aplikovat u mladších dětí, nicméně starší a zdatnější jedinci mohou malý výukový vlek s lyžemi vynechat. V teplejších dnech, kdy se na vleků vyskytuje mnoho začátečníků, se čekací doba na malém vleků může výrazně prodloužit. Až v případě, kdy se jedinci opravdu nedaří je poslán operátorem na malý vlek. To se však stává jen výjimečně.

Základním postavením jsou pokrčené nohy a natažené ruce, které lyžař tlačí dolů. Trup je narovnaný, hrazdu drží jezdec v obou rukách. Lyžař stojí na celých chodidlech.

Obrázek 15: Základní postavení na lyžích
(zdroj vlastní)

Start probíhá ze sedu z mola. Lyžař si sedne na molo a lyže dá do vody, tak aby špičky lyží byly z vody. Natažené ruce tlačí dolů ke kolenům. Operátor začne vlek pomalu rozjíždět a lyžař si přidřepne k lyžím. Až ve chvíli, kdy si bude jistý se začne pomalu zvedat.

Obrázek 16: Start na lyžích na malém vleku
(zdroj vlastní)

Lyžař jede celou dobu pod lanem, teprve 20 metrů před bóji začne zatáčet, tak aby objel bóji z vnější strany. Jelikož je většina vleků levotočivá je lepší se i na malém vleku učit jezdit pravé bójky. Zatačí se tím způsobem, že dojde k zahranění a přenesení hmotnosti na vnitřní lyži. Po objeté bóje lyžař sníží těžiště a opět se vrací pod lano.

11.2 Lekce 2: Vodní lyžování velký vlek

Lyžař se postaví do zadní části startovacího mola. Lyže, které má v rovnoběžném postavení nasměruje do směru jízdy, poté si na lyže úplně sedne. V natažených rukách, které vedou z vnější strany nohou drží hrazdu.

Obrázek 17: Startovní pozice na lyžích na velkém vleku
(zdroj vlastní)

V této pozici zůstane prvních pár metrů na vodě ve chvíli, kdy cítí jistotu se může začít zvedat, není potřeba s tím spěchat. Právě při zvedání nastává nejvíce pádu. Většina začátečníků se při zvedání snaží přitáhnout za hrazdu, což je ovšem chybou. Jelikož ve chvíli, kdy přitáhnou ruce jim lyže podjedou a oni začnou přepadávat ještě více dozadu. Pokud se chce lyžař úspěšně zvednu musí natažené ruce tlačít dolů a bez pomoci lana se začít postupně zvedat. Chybou také bývá, že mají chodidla příliš vzdálená od pánve, v takovém případě musí nejdříve lyže dostat pod sebe a až následně se začít zvedat. Někteří lidé mají problém, že jim jejich zdravotní stav nedovolí, aby si úplně sedli na lyže, vždy by se však měli snížit co nejvíc. Alespoň tak aby úhel v kolenním kloubu byl 90 stupňů. Operátor může jezdcí při startu pomoci tím způsobem, že ho tlačí dolů, v případech kdy se nedokáže dostatečně snížit, se o něj lyžař může opřít.

Dalším stěžejním bodem celé jízdy jsou zatáčky. Lyžař jede pod lanem, přibližně 30 metrů před bóji začne zatáčet. Zatáčení se provádí přenášením hmotnosti na vnitřní lyži. Bóji objede z pravé, tedy vnější strany. Ve chvíli kdy je na úrovni bóje musí začít sledovat závěs. Když ten projede kolem a změní směr, musí být již lyžař natočen do nového směru jízdy. Po zatočení si mírně sníží těžiště a natažené ruce tlačí dolů. A opět se vrací zpátky pod lano.

Alternativou je jízda na jedné lyži tzv monolyži. Start probíhá náskokem z mola, jezdec naskakuje do napnutého lana. Nohou na které má lyži nakročí na vodu ve chvíli tahu lana. Při nakročení je hmotnost na patě, tak aby došlo ke zvednutí špičky lyže. Pokud lyžař má se startem problém může odstartovat na obou lyžích a objetí jednoho kolečka, při průjezdu prostorem startu jednu lyži shodit. Volná noha je buď v poutku za standartním vázáním nebo je volně ve vodě a imituje chybějící lyži.

Obrázek 18: Start z mola na mololyži
(zdroj vlastní)

11.3 Lekce 3: Wakeboarding základy a jízda na malém vleku

Mylnou ale velmi častou domněnkou u většiny začátečníků bývá, že na wakeboardu budou jezdit stejně jako na snowboardu. Je pravdou, že lidé jejichž dovednosti na snowboardu jsou na vysoké úrovni zpravidla problém při učení nemají. Někteří z nich si však zlozvyky ze zimy jako je zatačení zadní nohou přenáší i na vodu a jejich jízda pak není plynulá a působí velmi agresivně. Hlavní výhodou snowboardistů může být to, že jsou zvyklí mít svázané nohy. Pro některé začátečníky, kteří v zimě tento sport neprovozují je to nepřírozené.

Před samostatným startem se jezdec musí rozhodnout, kterou nohou pojede napřed. Lidé co jezdí na snowboardu, nebo na některém dalším prkně to mají jednodušší, jelikož svou dominantní nohu znají. Ty co nevědí, která noha je jejich dominantní mají několik možností jak to zjistit. Nedá se říct, že by některá z nich platila stoprocentně. Zde jsou vyjmenovány tři z nich, které fungují nejčastěji. První z nich je lehké postrčení jezdce zezadu, noha kterou instinktivně vykročí by měla být jeho dominantní. Jezdec by však neměl postrčení očekávat, aby vykročení bylo opravdu instinktivní. Další možností je imitace sklouznutí. Necháme jezdce, aby se zamyslel jakou nohu má vepředu ve chvíli kdy se rozběhne a chce se sklouznout po podlaze. Noha která je vepředu bude opět jeho dominantní nohou. Stejně se dá použít i brzdění na zimních bruslích bez zoubku. Závěrečnou velmi často užívanou pomůckou je představa jízdy na koloběžce. Noha, kterou má jezdec na koloběžce bude na prkně vepředu, noha kterou se odráží vzadu.

Je však důležité připomenout, že pro výběr prkna nemá dominantní noha žádný vliv. Ve wakeboardingu se užívá postavení na kačera, což znamená že obě nohy jsou na prkně pod stejným úhlem.

Základním pravidlem jsou pokrčené nohy a natažené ruce. Hmotnost je rozmístěna rovnoměrně na obě nohy, popřípadě mírně na zadní noze. Což je velký rozdíl oproti snowboardingu, kdy je hmotnost na přední noze. Obě nohy jsou pokrčené, kolena směřují od sebe a jsou nad chodidly. Hmotnost je rozložená na celé ploše chodidel. Jezdec drží hrazdu v obou rukách, ty jsou natažené nad přední nohou. Trup je narovnaný a mírně vytočený do směru jízdy.

Obrázek 19: Základní postavení na wakeboardu
(zdroj vlastní)

Další část videa číslo 3 je zaměřena na jízdu na wakeboardu na malém vleku. Jezdec si sedne na kraj mola, prkno dá před sebe do vody a nasměřuje ho kolmo k vleku. Nohy má pokrčené a natažené ruce tlačí dolů mezi kolena. Operátor následně vlek spustí a lano se začne pomalu dotahovat. Prvních pár metrů jezdec pojede kolmo k vleku. Ve chvíli kdy je rychlost dostatečně velká, aby nedošlo k potopení prkna přesune ruce nad přední nohu, tím zároveň dojde k otočení prkna do rovnoběžné polohy směrem k vleku.

Obrázek 20: Start na wakeboardu na malém vleku
(zdroj vlastní)

Zatáčení na prkně se provádí pomocí přenesení hmotnosti z pat na špičky. Po většinu rovinky je hmotnost rovnoměrně rozmístěna na celé ploše chodidel. Teprve přibližně 20 metrů před bóji začne jezdec zatáčet. Jezdci s postavením goofy, tedy pravou nohou vepředu objíždí pravé bóje, jezdcí s postavením regular objíždí levé bóje. V obou případech tedy najíždění na bóji přes paty. Ve vzdálenosti 20 metrů před bóji přenesou hmotnost na paty a začnou tedy vyjíždět mimo dráhu vleku. Ve chvíli, kdy se

dostanou za úroveň bóje přenesou hmotnost na špičky a zároveň na zadní nohu. Bóji musí objet z toho důvodu, aby si udrželi setrvačnost a nepotopili se. Vlek totiž na úrovni bójí zastaví a jede zpět.

11.4 Lekce 4: Wakeboarding velký vlek starty

Základním startem je start skluzem. Jezdec se postaví na molo a prkno nasměřuje do směru jízdy. Obě nohy má pokrčené a stojí na celé ploše chodidel. Velmi důležité je přenesení hmotnosti na zadní nohu. Hrazdu drží v obou rukách a tlačí je ke stehnu. Zákazníkům dost část pomáhá představit si, že se s někým přetahují o lano. Operátor je může párkrát zatahat na mole.

Obrázek 21: Start skluzem na wakeboardu
(zdroj vlastní)

Mezi nejčastější chyby patří přitahování rukou po startu. Tuto chybu dělá při prvních startech většina jezdců. Jelikož mají pocit, že padají a snaží se pád regulovat tím, že se přitáhnou. Ve chvíli kdy však přitáhnou ruce a spadnou dozadu. Další velmi častou chybou je nedostatečná hmotnost na zadní noze. Projevuje se to tím, že se jezdcí po vjetí na vodu zaboří špička do vody.

Další možností startu je naskočení. Jezdec počká, než lano projede kolem a poté naskakuje na vodu do napnutého lana. Naskakuje se z pokrčených nohou do pokrčených nohou. Hrazdu tlačí jezdec dolů. Důležité je dopadnou již svou dominantní nohou napřed.

Obrázek 22: Start naskočením na velkém vleku
(zdroj vlastní)

Pokud jezdec naskočí moc brzo, dopadne na vodu ve chvíli, kdy je lano povolené a potopí se. Ve chvíli kdy vlek zatáhne, nemá šanci ho udržet. Naopak když naskočí moc pozdě vlek ho přetáhne. Při prvních pokusech může požádat operátora, aby mu odpočítal, kdy má naskočit. Zkušenější jezdci naskakují později a délka jejich startovního skoku je poté delší.

Další možností je start ze sedu s prknem na mole. Jezdec si sedne na molo, prkno nasměruje před sebe kolmo k lanu, které drží. Pokrčí obě nohy, čímž prkno přisune blíže k tělu. Natažené ruce tlačí dolů mezi kotníky, trup mírně zakloní dozadu. Důležité je se v této pozici zpevnit. Zmíněný typ startu se užívá u lidí, kterým se opakovaně nedaří základní start skluzem z mola. Není silově tak náročný a proto je vhodný především pro slabší dívky. Na první pohled nevzbuzuje u většiny zákazníků příliš důvěry a tak se mu vyhýbají.

Obrázek 23: Start ze sedu z mola
(zdroj vlastní)

Alternativou k předchozímu startu je možnost rozjetí se ze sedu s prknem ve vodě. Jezdec si sedne na molo a prkno nasměruje do směru jízdy. Špička prkna musí být nad vodou. Na rozdíl od startu z mola na malém vleku, nejede jezdec prvních pár metrů s prknem kolmo k vleku. Rychlost vleku je totiž dostatečně velká. Natažené ruce opět tlačí dolů a stejně jako u předchozího startu se zakloní. Tento start není kvůli své silové náročnosti vhodný pro začátečníky v některých areálech například ve Stráži pod Ralskem, naopak vhodný je například v Chomutově.

Obrázek 24: Start ze sedu z mola s prknem ve vodě
(zdroj vlastní)

11.5 Lekce 5: Wakeboarding velký vlek zatáčky

Pro popis zatáček je již velmi důležité, jakou nohu má jezdec vpředu. Jelikož všechny velké vleky jsou v České republice levotočivé bude postup popisován právě pro tento typ vleku. Na začátku je důležité zdůraznit, že v každé zatáčce je bóje, kterou je nutné objet. V opačném případě dojde k povolení lana a následné škubnutí nebude wakeboardista schopný udržet.

Jezdci využívající postavení goofy, tedy pravá noha vpředu to mají jednodušší. Rovinku jedou pod lanem, přibližně 30 metrů před zatáčkou přenesou hmotnost na paty. V tu chvíli jim prkno začne zatáčet doprava, tedy ven z vleku. Ve okamžiku kdy jsou již na úrovni bóje je důležité, aby ji přestali sledovat bóji a svou pozornost věnovali unašeci. Ve chvíli kdy unašeč projede kolem je důležité, aby již byli otočeni do nového směru jízdy. To provedou tím způsobem, že přenesou hmotnost na špičky. Díky tomu začnou zatáčet doleva, tedy dovnitř vleku. Ve stejnou chvíli přenesou hmotnost na zadní nohu a natažené ruce tlačí dolů ke kolenu pravé nohy. Díky přenesení hmotnosti dokáží eliminovat škubnutí které nastane. Po projetí zatáčky je nutné se opět vrátit pod lano. Jezdci, kteří jezdí pravou nohou napřed mají v počátku problém s tím, že je zatáčka

vynáší a naberou v ní velkou rychlost. Je to způsobené právě nedostatečným přenesením hmotnosti na špičky.

Pro jezdce, kteří jezdí levou nohou napřed, to znamená v postavení regular, jsou zatáčky náročnější. Opět pro ně platí, že rovinku jedou pod lanem a 30 metrů před bóji začnou zatáček. Přenášení hmotnosti je však pro ně v opačném pořadí. Nejdříve přenesou hmotnost na špičky, čímž jejich prkno začne zatáček doprava, tedy ven z vleku. Zároveň s přenesením hmotnosti tlačí ruce k levému boku. Další možností je pustit pravou ruku a držet hrazdu pouze rukou tou přední. Ve chvíli kdy se dostanou na úroveň bóje musí sledovat závěs, ve chvíli kdy projede kolem a změní tak směr musí být již otočení do nového směru jízdy. Toho docílí tak že přenesou hmotnost na paty, aby se opět vrátili pod lano. Většina začátečníků má problém se k bóji vůbec dostat, na rozdíl od jejich kolegů jezdících na opačnou nohu však není častá situace, kdy by je zatáčka vynesla.

V obou případech je důležité se po projetí zatáčky opět vrátit pod lana. Pokud má jedinec s projížděním zatáček problém může využít dlouhé rovinky k tomu, aby dělal malé obloučky (pomocí přenášení hmotnosti z pat na špičky). Díky tomu si zatáčení osvojí a stane se tak daleko jistější.

11.6 Lekce 6: Wakeboarding základní triky

Základním trikem je otočka o 180° při které se jezdec přetočí na druhou nohu. U tohoto triku je nutné mít pokrčené nohy. Jezdec stahuje hrazdu k zadní noze a prkno přetočí. Jednodušší je otočka frontsidová, kdy je jezdec po celou dobu čelem ke směru jízdy. U Backsidové otočky si předává hrazdu za zády.

Poté co provede otočku na druhou nohu má dvě možnosti, buď ihned provede druhou otočku a vrátí se na svou dominantní nohu, nebo bude pokračovat v jízdě na switch (svou horší nohou dopředu). Většina jezdců si je v počátku při jízdě na druhou nohu nejistá. Pomáhá, pokud pustí zadní ruku a drží hrazdu pouze rukou přední. Puštěním zadní ruky dojde ke srovnání trupu a jezdcovo prkno se přestane otáčet do kolmé polohy vleku. K čemuž dochází, když přitahuje zadní ruku.

Dalším základním trikem je otočka o 360°. Opět jí jezdec může provádět jak na frontside, tak na backside. Před zahájením otočky si jezdec stáhne hrazdu k tělu, čímž dojde k povolení lana a on má pak čas předat si hrazdu kolem těla. Hrazdu si může předávat také nad hlavou, v takovém případě se jedná rodeo. Při otočkách dochází k přenášení hmotnosti z pat na špičky, hmotnost je vždy na té hraně, která dál od směru vleku.

Ollie je také jeden ze základních wakeboardingových triků. Jedná se o jednoduchý výskok z vody, který lze využít i pro náskok na překážky. Jezdec přesune hmotnost na zadní nohu, čímž dojde i uvolnění přední nohy, zároveň zvedne přední nohu.

U triků na překážkách je velmi důležitý nájezd. Při vjezdu na překážku už jezdec nesmí hranit. Velmi nebezpečné je si vjetí na překážku rozmyslet na poslední chvíli. U většiny vleků plavou překážky na vodě a jezdec by se mohl zajet prknem pod překážku a narazit do ní.

Nejjednodušší překážkou je v začátku pussy box, jedná se o nízký kvádr, který je dlouhý okolo 10 metrů a široký přibližně jeden metr, jeho výška je okolo 0,5 metru. Jezdec jede pod lanem a na překážku si začne najíždět až přibližně 20 metrů před jejím začátkem. Nejdříve jí přejíždí pouze rovně. Později může přidávat otočky, které byly zmíněné výše. Po dopadnu je důležité nepřitahovat ruce a dopadnou na celou plochu chodidel do pokrčených nohou.

Dalším základním typem překážek jsou kickery, neboli skokánky. Čím později si jezdec na kicker najede, tím bude jeho skok vyšší. V prvních pokusech není ani nutné, aby se jezdec na skokánku odrážel. Je dobré pokud se drží pouze přední rukou, při dopadu se pak nepřetáčí. Po odrazu může přitáhnout hrazdu k zadní noze, přetočit se do druhé nohy a tím provést 180° na kickru. Opět pomáhá pustit zadní ruku.

Závěr

Jelikož jsou wakeboarding a vodní lyžování poměrně mladé a málo známé sporty bylo velmi náročné zpracovat teoretickou část. Existuje jen velmi málo knih, ze kterých jsem mohla při psaní čerpat. Ty jsou většinou cizojazyčné. Většina z nich se navíc věnuje vodnímu lyžování za lodí. Jejich využití mohlo tak být jen velmi omezené. Byla jsem tak nucena využívat internetové zdroje. Především se jednalo o krátké články, které se věnovaly pouze omezeně danému tématu.

Při samotné tvorbě videa bylo největším úskalím natočit videa v době kdy na vleku bude málo lidí, aby nebyl příliš narušen provoz vleku a zároveň se videích nevyskytovalo příliš rušivých vlivů.

Videoučebnice může být přínosem pro všechny začátečníci, kteří si chtějí wakeboarding a vodní lyžování vyzkoušet. Poskytne jim základní informace, které budou při prvních pokusech potřebovat. Určitě by ale při příchodu na vlek upozornit obsluhu na to, že se jedná o jejich první pokus a poprosit, aby jim vše znovu vysvětlili. Ve většině areálech to funguje tak, že v ceně jízdného je i základní instruktáž. Zákazník však musí obsluhu upozornit na fakt, že je zde poprvé.

Díky umístění jednotlivých videí na server YouTube by také mohlo dojít k rozšíření povědomí o těchto méně známých sportech.

Pro jedince, kteří se wakeboardingem zajímají už delší dobu mohou být zajímavé kapitoly v teoretické části, kde se mohou dozvědět spoustu informací, které by jinak sháněli poměrně těžko.

Na práci by se dalo snadno navazovat pokročilejšími videi. Jak již bylo zmíněno v samotné práci tutoriály, jak udělat složitější skoky se dají nalézt na internetu pouze v cizojazyčné verzi. Především se jedná o německá a anglická videa. Základna českých jezdců se však stále rozrůstá a existence těchto videí v českém jazyce by ji určitě velmi pomohla.

Seznam použitých zdrojů

- BARTOŇ, Martin, 2018. Mistrovství Evropy a Afriky ve wakeboardingu. Varta: Zpravodaj města Stráž pod Ralskem. Stráž pod Ralskem, **27**, 20.
- BATAM CABLESKI PARK, 2016. History. In: *cable-ski.com* [online]. [cit. 2018-12-12]. Dostupné z: <http://cable-ski.com/history/>
- CZC, 2014. Sony Cybershot DSC-HX400VB. In: *czc.cz*. [online]. [cit. 2019-07-06]. Dostupné z: https://www.czc.cz/sony-cybershot-dsc-hx400vb-cerna/148241/produkt?gclid=Cj0KCQjwjYHpBRC4ARIsAI-3GkHGCGy4muVRn3u_0qzRVirKPiQemI1zFWIifJsph9gE3C1QWQScEbIaAppdEALw_wcB
- INDUSTRYWAKE, 2019. 2.0. System. In: *Industrywake.co* [online]. [cit. 2019-05-16]. Dostupné z: https://industrywake.co.uk/wp-content/uploads/2017/06/IW_FCS_ill.jpg
- IWWF, 2018. The councils, In: *Cablewakeboard.net* [online]. [cit. 2019-06-21]. Dostupné z: <https://www.cablewakeboard.net/about-iwwf/>
- IWWF, 2019. *IWWF Cable Wakeboard World Rules*. In: *cablewakeboard.net*. [online]. s. 26 [cit. 2019-07-19]. Dostupné z: https://www.cablewakeboard.net/wp-content/uploads/2019/05/IWWF_CWWC_Rules_2019-12th-April-2019-optimized.pdf
- JADRNÝ, Tomáš, Jan KLUSÁČEK a Andrea KRÝSLOVÁ, 2016. Metodika výuky wakeboardingu úroveň: Instruktor wakeboardingu. Brno: Wake Team Academy.
- KARTAWIDJAJA, Setiawan, 2017. VEGAS Pro 15. In: *creativecow.net* [online]. [cit. 2019-07-06]. Dostupné z: <https://forums.creativecow.net/docs/forums/post.php?forumid=24&postid=1018479&univpostid=1018479&pview=t>
- KKNIHY, 2018. Neopreny. In: *Kknihy.cz* [online]. [cit. 2019-07-17]. Dostupné z: <https://www.kknihy.cz/wp-content/uploads/2018/02/neopren.png>
- MALL, 2019. GoPro HERO6 Black. In: *mall.cz* [online]. [cit. 2019-06-20]. Dostupné z: https://www.mall.cz/digitalni-kamery/gopro-hero6-black?gclid=Cj0KCQjwpPHoBRC3ARIsALfx-_Jk5DDSDNla94_J9Mh0TIibGNbhd5JvVyItlCdKdz9w3mWRL5F00vwaAt8UEALw_wcB

- MATULA, Jaroslav, 2007. Historie vodního lyžování v Kostelci. *Obec Kostelec - Oficiální web obce*[online]. [cit. 2019-12-16]. Dostupné z: <http://www.kostelec-ujihlavy.cz/historie-vodniho-lyzovani-v-kostelci/d-1215>
- MCKENNA, Anne, 1999. *Extreme Wakeboarding*. Mankato: Capstone Press. ISBN 0-7368-0165-0.
- MYSTICSTORE, 2019. Nick Davies Impact Vest. In: *Mysticstore.cz* [online]. Brno [cit. 2019-07-17]. Dostupné z: <https://www.mysticstore.cz/inshop/catalogue/products/pictures/Impact-Nick-Davies-Wakevest-fz-410-f-17.jpg>
- POVODÍ ODRY, 2019. In: *pod.cz*. [online]. Ostrava [cit. 2019-06-21]. Dostupné z: <https://www.pod.cz/stranka/terlicko.html>
- STÁTNI PLAVEBNÍ DRÁHA, 2019. Prostory pro provozování vodního lyžování. In: *Plavebniurad.cz*. [online]. [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <https://plavebniurad.cz/dozvc/prostory-pro-vodni-lyzovani-za-zavesnym-vlekem>
- SKIWAKEPARK, 2009. Vodní lyžování a wakeboarding Těrlicko. In: *skiwakepark.cz* [online], 2009. [cit. 2019-06-21]. Dostupné z: <http://www.skiwakepark.cz/>
- SNOWBOARD ZEZULA, 2019. In: *Snowboardzezula.cz*. [online [cit. 2019-06-21]. Dostupné z: <https://www.snowboard-zezula.cz/>
- USA WWF, 2018. Ralph Samuelson. In: *Usa-wwf.org*. [online]. [cit. 2018-11-02]. Dostupné z: <https://www.usa-wwf.org/ralph-samuelson>
- VENUTA, Přemysl, 2017. Jak vybrat neopren pro vodní sporty. In: *mysticstore.cz*. [online]. [cit. 2019-16-02]. Dostupné z: <https://www.mysticstore.cz/blog/jak-vybrat-neopren/>
- VODNÍ LYŽOVÁNÍ, 2018. Disciplíny. In: *vodnilyze.estranky.cz* [online]. [cit. 2019-06-21]. Dostupné z: <http://www.vodnilyze.estranky.cz/clanky/discipliny/>
- WAKE.CO, 2019. The history of Wakeboarding, In: *Wake.co.nz* [online]. [cit. 2019-06-21]. Dostupné z: http://www.wake.co.nz/features/article_history.php
- WAKEBOARDINGMAG, 200. Jimmy Redmon, In: *boardforce.net*. [online]. [cit. 2019-06-21]. Dostupné z: <http://www.boardforce.net/the-history-of-wakeboarding/>

- WAKEMASTER, 2019. Areály. In: *Wakemaster*. [online]. [cit. 2019-06-21]. Dostupné z: <http://www.wakearealy.cz/>
- WAKEMASTER, 2019. Vleky. In: *Wakemaster*. [online]. [cit. 2019-06-18]. Dostupné z: <http://www.wakearealy.cz/>
- WAKE PARK CHOMUTOV, 2019. [online]. In: *wakechomutov.cz* [cit. 2019-04-25]. Dostupné z: <https://wakechomutov.cz/>
- WIKIMEDIA, 2008. Aquaplane [online]. In: *wikimedia.org*. [cit. 2019-07-08]. Dostupné z: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Aquaplane_\(PSF\).png](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Aquaplane_(PSF).png)
- YOUTUBE, 2019. Statistika. In: *YouTube.cz*. [online]. [cit. 2019-06-22]. Dostupné z: https://www.youtube.com/intl/cs/yt/about/press/?fbclid=IwAR3JWCpud3Ro3rrTDLiIgbRaelCxbppp4-Jw_Wj5tsl4ncUAOcc5HzNV7EQ
- ZÁTOPEK, Pavel. Ski Hlučín, informace [elektronická pošta]. Message to: verca.santruckova@gmail.com. 8. 4. 2019 [cit. 2019-04-19]. Osobní komunikace.
- ZLATOHLÁVKOVÁ, Martina, 2009. Vodní lyžování jako současný moderní sport [online]. Praha [cit. 2019-06-21]. Dostupné z: https://dspace.tul.cz/bitstream/handle/15240/15457/Reiterova_BP_Vyuka%2Bvodniho%2Blyzovani.pdf?sequence=1. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce PaedDr. Ivan Příbyl.

Přílohy

DVD Videoučebnice wakeboardingu a volního lyžování pro začátečníky